TREŚĆ:

Nakładem Izby Przem.-Handlowej w Gdyni. — Redaktor odpow. **Leon Godlewski.**

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VI | GDYNIA, 15 czerwca 1937 r. | NR 11

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — **Ref. Prasowy,** ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju kwartalnie 4,50 zł, zagranicą 7,50 zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415 — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

Drugie Targi Gdyńskie

Imprezy targowe powstają i rozwijać się mogą z pożytkiem dla obsługi życia gospodarczego tylko w tym wypadku, o ile podłoże dla ich istnienia oparte jest na dostatecznych przesłankach gospodarczych. Przesłanki te ze swej strony znaleźć można albo w istnieniu już odpowiednich ku temu warunków, albo też w dążności do realizacji celów i zadań, zakrojonych na dalszą metę.

Targi gdyńskie ze względu na fakt powstania w ośrodku rozwijającym się w szybkim tempie i to w ośrodku o wielkim znaczeniu gospodarczym ogólno-państwowym a nie tylko lokalnym, mają zadanie podwójne. Z jednej strony powinny one przyczynić się do możliwie najbardziej wydatnego obsłużenia wymogów bieżącej chwili, a z drugiej strony wykazać metody pracy, konieczne do zostawania przy zdobywaniu i ugruntowaniu położenia portu i miasta Gdyni przede wszystkim w łonie organizmu gospodarczego państwa, a dalej jako instrumentu wymiany w skali międzynarodowej.

Jest rzeczą oczywistą, że realizacja tak zakrojonych celów i zadań może być dokonana z prawdziwym pożytkiem tylko wtedy, gdy następuje ona etapami mniej lub więcej szybkimi, lecz w każdym razie w ścisłej zależności od posiadanych środków i od jasnego zrozumienia wymogów chwili i wyraźnych wytycznych do realizacji zadań na przyszłość.

Fakt, że Targi Gdyńskie nabierać zaczynają właściwych tego rodzaju imprezom cech ciągłości, są bowiem drugą doroczną imprezą targową, świadczy, iż impreza targowa w Gdyni ma rację bytu, co więcej, znajduje odpowiednie podłoże i warunki rozwojowe.

Gdy zeszłoroczne Targi Gdyńskie ograniczone były co do przedmiotu zainteresowań i transakcyj do dwóch działów, mianowicie budownictwa i przemysłu budowlanego oraz rybołówstwa i przemysłu rybnego, dając w ten sposób wyraz najbardziej aktualnych zagadnień rozwoju miasta Gdyni, to w roku bieżącym, jak już zaznaczano kilkakrotnie na tym miejscu, zakres zainteresowania ich został rozszerzony do sześciu działów, odzwierciedlających nie tylko potrzeby bieżące miasta i portu Gdyni, lecz również mających szersze znaczenie gospodarcze.

Jest już rzeczą ogólnie znaną, lecz być może niedostatecznie przez całe społeczeństwo polskie zrozumianą, że Gdynia stać się może istotnym i pełnowartościowym instrumentem gospodarczym Polski tylko wtedy, gdy obok funkcyj portu przeładunkowego spełniać będzie zadania ośrodka handlowego i ośrodka przemysłowego. Te właśnie momenty pierwszorzędnego znaczenia gospodarczego znajdą swe odzwierciedlenie w dwóch działach tegorocznych Targów Gdyńskich: w dziale uprzemysłowienia Gdyni i w dziale ekspansji morskiej.

Pierwszy z tych działów ma wykazać z jednej strony skromny dotychczasowy dorobek Gdyni w zakresie rozwoju przemysłu portowego, a z drugiej przedstawić te możliwości, jakie pod tym względem w mieście i porcie Gdyni istnieją. Będą więc poglądowo wykazane gałęzie przemysłu oparte na surowcach

zagranicznych, przetwarzanie których bezpośrednio po sprowadzeniu do kraju przedstawia się najbardziej pod względem gospodarczym korzystnie, jednocześnie wykazane zostaną możliwości rozwoju w Gdyni branży przemysłu, mających znaczenie dla eksportu polskiego.

W tym właśnie punkcie dział uprzemysłowienia Gdyni styka się z innym działem, mianowicie działem ekspansji morskiej. Targi Gdyńskie wychodzą z założenia, że nie dosyć jest umieć wytworzyć poszczególne artykuły produkcji, lecz koniecznym jest być w stanie w odpowiedni sposób i z korzyścią dla kraju ulokować je na rynkach zagranicznych.

Przedstawienie rynków najbardziej nadających się dla eksportu polskiego, gatunków poszczególnych towarów eksportowych, sposobów opakowań oraz sposób standaryzacji — oto jest przedmiot zainteresowań tego działu. Ponieważ będzie on miał charakter nie tylko pokazu, lecz również wezmą w nim udział firmy eksportowe oraz wytwarzające opakowania, nadarzy się dobra sposobność do zawarcia transakcyj, co winno być uważane za jeden z podstawowych celów imprezy targowej. Być może, że uda się ściągnąć na Targi przybywające w czasie ich trwania do portu gdyńskiego eksponaty konkursu, organizowanego przez Państwowy Instytut Eksportowy, p. n. Dobry Eksport. Eksponaty te przed kilku miesiącami załadowane zostały na statki i, po odbyciu podróży do Afryki Południowej, obecnie wracają do kraju.

Omawiając poszczególne dalsze działy, wspomnieć przede wszystkim należy dział motoryzacji. Wzmożenie zainteresowania tymi sprawami w ostatnich miesiącach i stwierdzone ostatnio przez pana wicepremiera Kwiatkowskiego postępy w tej dziedzinie (przybywa bowiem zgodnie z jego oświadczeniem ponad 100 samochodów miesięcznie), wydają się najzupełniej usprawiedliwiać wprowadzenie tego działu na Targi.

Wreszcie z nowych działów wymienić należy dział turystyki i ludowego przemysłu regionalnego Pomorza, który to dział ma głównie za zadanie ożywienie zainteresowania ze strony szerokich warstw społeczeństwa polskiego wielkimi walorami turystycznymi północnej części Pomorza z t. zw. Szwajcarią Kaszubską na czele oraz zaznajomienie z cennym dorobkiem artystycznym przemysłu ludowego.

Dwa pozostałe działy: przemysłu budowlanego i rybołówstwa i przemysłu rybnego wobec powstania wyżej wyszczególnionych nowych działów zajmą w roku bieżącym na Targach mniej miejsca, jednak niewątpliwie ze względu na ich znaczenie dla rozwoju Gdyni odegrają wyznaczoną im poważną rolę, ściśle związaną z lokalnymi potrzebami Gdyni.

Do powyższego opisu dodać należy kilka uwag o rozszerzeniu ram ogólnych Targów pod względem terenowym i wynikających stąd możliwości zwiększenia ilości wystawców Gdy mianowicie w roku zeszłym powierzchnia kryta wynosiła 2633 metrów kwadratowych, to obecnie dzięki wybudowaniu nowej hali powierzchnia ta wzrosła do 3383 metrów kwadratowych, co przyczyniło się do zwiększenia ilości wystawców z 272 do ca 400.

Widzimy więc, że drugie Targi Gdyńskie, idąc oględnie obraną drogą ewolucji, dążą do podniesienia swego poziomu i do stopniowego formowania nowego swego oblicza jako imprezy, mającej uzasadnienie gospodarcze w specyficznych warunkach bytu jedynego miasta portowego na terytorium Polski.

Jeżeli handel zagraniczny Polski w 70% odbywa się drogą morską i ma tendencję rozwoju w tym kierunku, to wydaje się oczywistym, że istnienie i rozwój Targów Gdyńskich znaleźć powinny zrozumienie i należyte poparcie, tym bardziej, że nie są one konkurencją, lecz dopełnieniem imprez, o pokrewnym charakterze, istniejących na terenie Polski. Fakt, że odbywają się one od 20 czerwca do 4 lipca t. zn. w okresie Święta Morza, przyczynić się powinien do ich popularyzacji.

L. G.

POSIEDZENIE MIĘDZYSAMORZĄDOWEJ KOMISJI POROZUMIEWAWCZEJ.

W dniu 7 czerwca odbyło się w Izbie pod przewodnictwem Prezesa naszej Izby p. Stanisława Tora kolejne posiedzenie Międzysamorządowej Komisji Porozumiewawczej, w której wzięli udział przedstawiciele naszej Izby, Izby Rolniczej w Toruniu z prezesem Donimirskim na czele oraz Izby Rzemieślniczej.

Spośród najważniejszych spraw będących na porządku dziennym obrad Komisji wymienić należy: uzgodnienie stanowiska Komisji w odniesieniu do Związku Eksporterów Ziemniaków, przy czym Izba nasza wysunęła de-

zyderat bardziej wydatnego uwzględnienia interesów sfer kupieckich, zajmujących się eksportem ziemniaków, dalej sprawę instrukcji przy podziale kontyngentów wywozowych i wreszcie sprawozdanie z prac Międzyministerialnej Komisji dla Spraw Eksportowych w odniesieniu do eksportu artykułów rolniczych z okręgu Izby naszej.

W większości tych spraw osiągnięto ujednolicenie poglądów, sprawy wymagające dalszego zbadania stanowić będą przedmiot narad następnego posiedzenia Komisji.

POSIEDZENIE KOMISJI ROZDZIELCZEJ.

W dniu 7 czerwca odbyło się w Izbie posiedzenie Komisji Rozdzielczej dla obrotu produktami spożywczymi z W. M. Gdańskiem. Obradom Komisji przewodniczył prezes Komisji p. Dykier. Załatwiono szereg spraw bieżących. związanych z dostawami produktów spożywczych przez związki branżowe i firmy na teren W. M. Gdańska. Posiedzenie następne Komisji ma się odbyć w Toruniu.

UDZIAŁ IZBY W PRACACH KOMISJI OPINIODAWCZEJ DLA SPRAW Z ZAKRESU POLITYKI MORSKIEJ PRZY MINISTERSTWIE PRZEMYSŁU I HANDLU.

W dniu 11 czerwca odbyło się w Warszawie posiedzenie Komisji Opiniodawczej dla spraw z zakresu polityki morskiej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Obradom Komisji przewodniczył dyrektor Departamentu Morskiego p. Leonard Mozdzeński. Głównym punktem obrad był referat naszej Izby, wygłoszony przez wicedyrektora Izby p. Józefa Kawczyńskiego na temat: Porównawcza analiza warunków pracy w porcie gdańskim i gdyńskim. Główne wytyczne tego referatu podane zostaną w jednym z następnych numerów Biuletynu.

POBYT W GDYNI P. DR. PRZYBYŁKIEWICZA WICEKONSULA R. P. W BATAWII.

W dniu 8 czerwca przybył do Gdyni i odwiedził Izbę naszą Dr Z. Przybyłkiewicz, wicekonsul R. P. w Batawii. Głównym przedmiotem zainteresowań d-ra Przybyłkiewicza było zbadanie sprawy przewozów drogą morską towarów polskich do Indyj Holenderskich. Sprawa ta nabiera szczególnej wagi w związku ze wzmożeniem wymiany towarowej pomiędzy Polską a Indiami Holenderskimi, szczególnie zaś z możliwościami, jakie rynek tamtejszy przedstawia dla ekspansji produkcji polskiej.

ZAMORSKIE OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO W M. MAJU R. B. ORAZ W OKRESIE: STYCZEŃ — MAJ R. B.

Zamorskie obroty towarowe portu gdyńskiego osiągnęły w mies. *maju br. 716.161,3 t,* wobec 795.078,5 ton w mies. kwietniu rb. oraz 596.813,1 ton w mies. maju 1936 r.

Miesiąc sprawozdawczy wykazuje 19,9% wzrost w porównaniu z obrotami mies. maja 1936 roku.

Dotychczasowe wyniki zamorskich obrotów towarowych portu w okresie pierwszych 5 miesięcy roku bieżącego w stosunku do tego samego okresu czasu roku ubiegłego wykazały 15,6%-owy wzrost (przywóz zam. łącznie z wywozem zam. — 3.529.866,7 ton w okresie I—V br. wobec 3.054.367,7 ton w okresie I—V roku ub.)

Na uzyskanie tych ogólnych wyników w okresie: styczeń — maj br. złożył się przywóz zamorski — 703.031,1 ton oraz wywóz zamorski — 2.826.835,6 ton. Import zamorski wykazuje w wyżej podanym okresie czasu poważny 52,6%-owy wzrost w stosunku do tego samego okresu czasu roku ubiegłego (460.586,8 ton). Tempo wzrostu eksportu zamorskiego jest nieco mniejsze i wynosi 8,9% (2.593.780,9 ton w roku ub.)

Należałoby podkreślić tempo wzrostu tak importu, jak i eksportu, z tym, iż wzrost importu odbywa się znacznie szybciej aniżeli eksportu.

Tempo wzrostu obrotów towarowych portu, ilustruje poniższe zestawienie:

Tempo wzrostu obrotów towarowych portu

okres czasu r. b.	+ % — w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego	
I	+ 24,6	— 16,1
I—II	+ 40,1	— 6,04
I—III	+ 46,9	+ 2.2
I—IV	+ 52,2	+ 8,05
I—V	+ 52,6	+ 8,98

Struktura obrotów towarowych portu ulega poważnej zmianie. Zmniejsza się bardzo poważnie rozpiętość pomiędzy importem i eksportem tak korzystna z punktu widzenia interesów portu.

Import zam. miesiąca sprawozdawczego (157.855,1 ton) wykazuje nieznaczny 2,4% spadek w porównaniu z ub. mies. kwietniem r. b. (161.782,5 ton) oraz poważny 53,9%-owy wzrost w stosunku do miesiąca maja 1936 r. (102.536,6 ton). Nieznaczny ten spadek importu mies. sprawozdawczego w porównaniu z ub. mies. kwietniem r. b. spowodowały przede wszystkim pozycje: nasiona oleiste — 2.857 t. (3.277 t.), ryż surowy — 6.358 t. (18.176 ton), owoce świeże — 2.227 t. (5.960 t.), fosforyty — 9.677 t. (22.802 t.), szmaty — 1.397 t. (1.535 t.), oraz maszyny, aparaty i części — 344 t. (552 t.) Liczny jest natomiast szereg tych pozycyj importu, które wzrosły: kawa — 393 t. (290 t.), kakao — 668 t. (628 t.), rudy różne i wypałki pirytowe — 14.321 t. (11.425 t.), piryty — 3.099 t. (brak), tłuszcze zwierzęce surowe — 1.142 t. (945 t.), garbniki — 1.622 t. (1.601 t.), wełna — 2.546 t (2.454 t.), odpadki

wełny — 81 t. (56 t.), bawełna — 7.981 t. (7.195 t.), przędza bawełniana — 201 t. (173 t.), len, konopie, sizal i inne włókna roślinne — 71 t. (49 t.), juta — 1.128 t. (690 t.), kauczuk — 836 t. (752 t.), papier i makulatura — 2.149 t. (1.594 t.), papa, tektura — 22 t. (brak), celuloza — 827 t. (703 t.), żelazo surowe — 474 t. (322 t.), metale różne — 209 t. (155 t.), złom żelazny — 75. 039 t. (54.675 t.), miedź — 1.703 t. (1.449 t.) oraz cyna — 247 t. (187 t.) Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny ok. 50%-owy wzrost importu złomu żelaznego oraz rud żelaznych, dwóch podstawowych surowców hutniczych.

Import złomu żelaznego w okresie: styczeń — maj rb. wykazuje przeszło 50%-owy wzrost w porównaniu z tym samym okresem czasu roku ubiegłego, rudy żelazne przeszło 150%-owy wzrost, oraz fosforyty około 20%-owy. Pewną uwagę zwrócić winien spadek importu bawełny surowej (37.108 ton w okresie: styczeń — maj rb. wobec 42.057 ton w roku ubiegłym).

Szczegółowo ilustruje przywóz zamorski w miesiącu maju rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego poniższe zestawienie:

IMPORT (tony)

	Maj 1936 r.	Maj 1937 r.
Nasiona różne	31	16
nasiona oleiste	4.592	2.857
ryż surowy	15.978	6.358
owoce świeże	1.484	2.227
owoce suszone	328	186
konserwy owocowe	9	30
orzechy i migdały	25	47
kawa	180	393
herbata	102	77
kakao	434	668
korzenie	168	59
rośliny i materiały roślinne	27	83
żywica	455	519
śledzie solone	157	58
rudy różne i wypałki piryt.	7.350	14.321
piryty	4.312	3.099
oleje	72	122
smoła i smary	118	52
asfalt	1.042	360
tłuszcze i oleje roślinne	287	247
tłuszcze zwierzęce surowe	1.232	1.142
tran	52	173
napoje alkoholowe i inne	142	119
tytoń	285	68
siarka	446	220
przetwory chemiczne	302	202
farby	17	67
garbniki	255	1.622
fosforyty	5.047	9.677
skóry	1.110	1.754
wełna	2.343	2.546
odpadki wełniane	87	81
przędza wełniana	82	25
bawełna	8.189	7.981
odpadki bawełny	82	122
przędza bawełniana	122	201
len, konopie, sizal i in. wł.	37	71
juta	765	1.128
szmaty	524	1.397
kauczuk	384	836
wyroby gumowe	94	351
papier i makulatura	1.127	2.149
papa i tektura	254	22
celuloza	330	827
żelazo surowe	311	474
metale różne	82	209
złom żelazny	37.098	75.039
miedź	1.270	1.703
cyna	115	247
cynk	15	1
wyroby żelazne i metalowe	318	207
maszyny, aparaty i części	434	344
części wagonów i lokomotyw	428	242
samochody, motocykle i cz.	93	474
różne	1.914	14.335
Razem	102.537	157.855

Wzrost importu zam. w m. maju rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego spowodowany został przede wszystkim dzięki pozycjom: rud różnych (ok. 100%-owy), fosforytów (ok. 100%-owy) oraz złomu żelaznego (przeszło 100%-owy).

Wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym (558.306,2 ton) wykazuje 11,8%-owy spadek w porównaniu z ub. mies. kwietniem r. b. (633.296 ton) oraz 12,9%-owy wzrost w stosunku do mies. maja 1936 r. (494.276,5 ton).

Spadek ten w porównaniu z ub. mies. kwietniem r. b. spowodowały w przeważnej mierze pozycje: węgla eksportowego — 424.734 ton (492.128 t.), węgla bunkrowego — 44.337 t. (48.189 t.), słodu 762 t. (1.559 t), przetworów mięsnych — 2.972 t. (3.605 t.), cukru — 3.762 t. (4.336 t.), karbidu — 146 t. (152 t.), siarczanu amonu — 3.424 t. (7.646 t.), skór — 191 t. (302 t.), wyrobów z drzewa — 441 t. (524 t.), dykt i fornierów — 1.367 t. (1.711 t.), metali różnych — brak (353 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 4.035 t. (5.606 t.), szyn kolejowych — 6.189 t. (9.598 t.), rur żelaznych i żeliwnych — 2291 t. (2.664 t.), oraz blachy cynkowej — 268 t. (466 t.) Dominujące stanowisko zajmuje tu naturalnie grupa wytworów mineralnych (węgla eksportowego i bunkrowego), wykazująca spadek o 71.246 ton W okresie: styczeń — maj br. eksport węgla kam. wykazuje ok. 7%-owy wzrost. Węgiel bunkrowy wykazuje wzrost ok. 30%-owy. Spośród pozycyj eksportu, które uległy zmniejszeniu zwraca uwagę poważny przeszło 50%-owy spadek eksportu siarczanu amonu oraz około 30%-owy — szyn kolejowych. Spadek pozostałych pozycyj waha się w normalnych granicach miesięcznych. Stosunkowo liczny jest natomiast szereg tych pozycyj eksportu, które wykazały wzrost w m. maju rb. w porównaniu z ub. miesiącem kwietniem rb. Do pozy-

cyj tych należą: zboże — 20 t. (6. t.), strączkowe — 40 t. (7 t.), mąka ryżowa — 420 t. (brak), ryż wyłuszczony — 73 t (brak), nasiona i rośliny — 114 t. (87 t.), szynki i inne peklowane — 248 t. (181 t.), jaja — 2.266 t. (1.625 t.), cement — 2.199 t. (402 t.), sól — 186 t. (brak), koks — 20.396 t. (18.306 t.), tłuszcze zwierzęce — 181 t. (173 t.), napoje alkoholowe — 23 t. (10 t.). makuchy — 1.190 t. (1.125 t.). wytłoki buraczane — 214 t. (brak), salmiak — 65 t. (39 ton), mączka kostna — 334 t. (brak), biel cynkowa — 575 t. (414 t.), saletra — 19 t. (5 t.), tkaniny — 666 t. (595 t.), bawełna i odpadki — 338 t. (257 t.), bale i słupy — 360 t. (brak), drzewo tarte — 8.377 t. (6.800 t.), klepki — 100 t. (69 t.), meble gięte — 650 t. (542 t.), papier — 508 t. (85 t.), celuloza — 629 t. (328 t.), żelazo surowe — 1.379 t. (936 t.), żelazo handlowe — 11.810 t. (7.120 t.) oraz cynk — 1.816 t. (1.481 t.),

Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny ok. 40%-owy wzrost eksportu jaj, przeszło 5-krotny wzrost eksportu cementu oraz przeszło 20%-owy — drzewa tartego. Rok bieżący przynosi poważny spadek wywozu tarcicy. W okresie pierwszych 5 miesięcy rb. eksport tarcicy zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego o przeszło 50% (50.129 ton w okresie styczeń — maj rb. wobec 101.122 ton w tym samym okresie czasu roku ubiegłego). Eksport bali i słupów prawie że ustał (431 t. w roku bieżącym wobec 17.425 t. w roku ub.)

Szczegółowo ilustruje wywóz zamorski w m. maju rb. w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego poniższe zestawienie:

EKSPORT (tony)

	Maj 1936 r.	Maj 1937 r.
Zboże	—	20
strączkowe	10	40
mąka ryżowa	1.006	420
mąka	10	—
mąka pastewna	305	—
ryż	249	73
słód	3.772	762
owoce świeże	—	30
konserwy owocowe	1	6
nasiona i rośliny	311	114
szynki i inne peklowane	54	248
bekony	1.520	1.546
drób i ptactwo bite	70	3
jaja	4.295	2.266
masło	897	35
cement	1.082	2.199
sól	321	186
węgiel eksportowy	371.307	424.734
węgiel bunkrowy	29.396	44.337
koks	20.083	20.396
oleje i parafina	9	93
tłuszcze zwierzęce	400	181
przetwory mięsne	1.433	2.972
cukier	10.658	3.762
napoje alkoholowe	2	23
spirytus	4	—
makuchy	707	1.190
wytłoki buraczane	—	214
soda	453	—
salmiak	66	65
karbid	282	146
farby	29	49
mączka kostna	—	334
biel cynkowa	310	575
saletra	2	19
siarczan amonu	—	3.424
skóry	181	191
tkaniny	788	666
bawełna i odpadki	260	338
bale i słupy	—	360
drzewo tarte	21.064	8.377
wyroby z drzewa	282	441
klepki	123	100
dykty i forniery	1.268	1.367
meble gięte	513	650
wyroby koszykarskie	69	52
papier	763	508
papa i tektura	130	201
celuloza	934	629
żelazo surowe	17	1.379
żelazo handlowe	5.823	11.840
metale różne	37	—
wyroby żelazne i metalowe	1.453	4.035
szyny kolejowe	74	6.189
szyny żelazne i żeliwne	1.851	2.291
cynk	997	1.816
blacha cynkowa	558	268
różne	8.048	6.176
Razem	494.227	558.306

Wzrost eksportu miesiąca sprawozdawczego w porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego, jak wynika z powyższego zestawienia spowodowała przede wszystkim grupa wytworów mineralnych (węgiel eksportowy, bunkrowy oraz koks), żelaza handlowego — (przeszło 100 proc. wzrost), wyrobów metalowych, szyn kolejowych, rur żelaznych i żeliwnych oraz cynku.

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym wykazuje wzrost ilości statków, spadek natomiast pojemności. Przyszło bowiem 476 (462), statków o pojemności 437.649 n. r. t. — (456.855 n. r. t), wyszło zaś 474 (469) statki o pojemności 454.696 n. r. t. (457.208 n. r. t.)

Kolejność bander w miesiącu maju br. ukształtowała się następująco: Szwecja — 1 miejsce, Polska — 2, Niemcy — 3, Dania — 4, Norwegia — 5, Finlandia — 6, Stany Zj. Am. P. — 7, Anglia — 8, Łotwa — 9, Grecja — 10. Włochy — 11, Estonia — 12, Holandia — 13, ZSRR. — 14, Panama — 15, oraz W. M. Gdańsk — 16. Ogółem reprezentowane były bandery 16 państw. (16)

Średni tonaż statku zawijającego do Gdyni w m. maju wyniósł 919.4 nrt. (988.9 nrt). Średni postój statków w porcie w m. maju br. wyniósł 54 godzin (59,6 godzin). Średnia ilość statków w porcie wynosiła 58 (68).

Ruch statków w miesiącu maju br. ilustruje poniższe zestawienie:

Ruch statków:

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	N.R.T.	ilość	N.R.T.
Polska	46	57.677	52	66.462
W. M. Gdańsk	2	436	2	436
Anglia	17	29.506	19	35.748
Dania	65	42.676	56	37.724
Estonia	20	13.562	17	12.078
Finlandia	35	35.591	29	30.428
Grecja	6	15.689	8	20.237
Holandia	21	8.298	18	7.917
Łotwa	15	21.575	15	20.346
Niemcy	73	43.598	68	39.909
Norwegia	40	34.842	42	35.346
Panama	1	695	1	695
Stany Zjedn. Am. P.	10	32.868	10	32.868
Szwecja	120	85.921	131	95.023
Włochy	4	12.755	5	17.319
Z. S. R. R.	1	2.160	1	2.160
Razem	476	437.649	474	454.696

Ruch pasażerów w związku z rozpoczęciem się sezonu wycieczek morskich wykazuje poważne ożywienie. Przyjechało bowiem 1223 pasażerów (582) w tym: z Anglii — 33, Argentyny — 98, Belgii — 25, Brazylii — 30, Danii — 112, Estonii — 3, Finlandii — 12, Francji — 7, Holandii — 3, Kanady — 30, Łotwy — 1, Niemiec — 1, Stanów Zjedn. Am. P. — 859, Szwecji — 7, oraz W. M. Gdańsk — 2. Wyjechało zaś 2070 pasażerów (2000), w tym: do Anglii — 644, Danii — 90, Finlandii — 1, Francji — 659, Holandii — 3, Kanady — 96, Niemiec 3, Norwegii — 2, Stanów Zjedn. Am. P. — 569, oraz do Szwecji — 3 pasażerów.

NOWE WŁADZE KORPORACJI KUPIECKIEJ W GDYNI.

W wyniku wyborów, dokonanych podczas dorocznego walnego zebrania Korporacji Kupieckiej w Gdyni w dniu 31 maja br., skład osobowy władz Korporacji przedstawia się jak następuje: Prezydium: p. Nowacki Czesław — prezes, p. Mikołajczyk Wojciech — I. wiceprezes, p. Królikowski Michał — II. wiceprezes, p. Latosiński Stanisław — sekretarz i p. Dullek Władysław — skarbnik, ponadto do zarządu Korporacji wybrani zostali w charakterze ławników p. p.: Buchholz Wojciech, Donaj Franciszek, Grzegowski Franciszek, Hundsdorff Juliusz, Hildt Jerzy, Ratajczak Benon, Turzyński Kazimierz, Tomaszewski Adam; zaś z nominacji prezesa weszli p. p.: inż. Rotstat Ludwik, dr Zwolski Julian. Komisje Rewizyjną stanowią pp.: Bednarski Walenty, Raczkowski Włodzimierz, Wussak Zygmunt.

WIADOMOŚCI MORSKIE

OTWARCIE NOWEGO WIELKIEGO NABRZEŻA W HAMBURGU.

Po uruchomieniu nabrzeża t. zw. Kamerunkai w porcie hamburskim oraz wielkich hali składowych na nim, obecnie, w pierwszych dniach czerwca otwarto dla powszechnego ruchu nabrzeże sąsiednie, t. zw. Togokai, na nim zaś nową halę składową (Nr 58) o powierzchni składowej 17 tys. kwadratowych metrów. Jest to równocześnie największa hala składowa portu w Hamburgu. Nowe nabrzeże jest dobrze osłonięte od falowania, co ma znaczenie dla ruchu lichtug portowych. Oba bowiem sąsiadujące ze sobą nabrzeża wraz z ich halami składowo - rozdzielczymi służą do ruchu rozdzielczego, głównie towarów eksportowych. Dotąd bowiem odczywano w Hamburgu ujemne skutki koniecznego zbierania towarów eksportowych po całym porcie, jak i straty spowodowane koniecznością rozdzielania ich pomiędzy poszczególne składy portowe, skąd potem w ten lub ów sposób musiały być dostarczane do statków morskich.

Nowe hale rozdzielcze na specjanych nowoczesnych nabrzeżach mają usunąć te braki, wywołujące stratę czasu i dodatkowe koszta jak dla kolei, tak i dla eksporterów i ekspedytorów ładunków. Towary przybywają z zaplecza jako ładunki zbiorowe i z hal na Kamerunkai i Togokai mogą być przez ekspedytorów zabierane na lichtugi portowe i dostarczane alongside od strony basenów do poszczególnych okrętów przed ich terminem odejścia. Oczywiście ładowanie odbywa się również z nabrzeża wprost na okręty.

Przy budowie nowej hali pomyślano również o udogodnieniach do rozładowywania ciężarowych samochodów, obsługujących dalekie linie komunikacyjne. Instalacje urządzone są na długiej rampie, przypominającej urządzenia w portach amerykańskich i mają być naj-

nowocześniejszym tego rodzaju „morskim dworcem dla ciężarówek“ w Europie.

REN A PORTY NIEMIECKIE.

Gospodarcze Archiwum Morskie zwraca uwagę na dyskusję, toczącą się ostatnio na łamach fachowej prasy zagranicznej i wywołanej kilku publikacjami dotyczącymi polityki dewizowej i taryfowej Niemiec w związku z tranzytem przez porty holenderskie i belgijskie. Pierwsze z tych publikacyj opracowane przez K. Giese pt. „Seehafentarife als Mittel zur Devisenbeschaffung“ i „Rhein oder Deutsche Seehäfen“ przeprowadzają tezę, że Niemcy zamiast przywozić i wywozić towary przez Rotterdam, Amsterdam i Antwerpię powinny stosując odpowiednią politykę skierować ten ruch towarowy na Hamburg, Bremen i Emden. Pozwoli to na zaoszczędzenie dużej ilości dewiz, która według obliczeń K. Giese wynosi na korzyść Holandii rocznie 96 milionów Rm., na korzyść Belgii 11 milionów Rm. Autor poza tymi sumami oblicza jeszcze straty Niemiec tyt. wydatków na ubezpieczenia, składowe, stracone zyski spedycyjne, reparacje statków — sumy te trudniej uchwytne oblicza na 50 milionów Rm. — razem Niemcy tracą na pośrednictwie według niego ca 150 milionów Rm.

Zupełnie odmienne stanowisko zajmuje prof. Otto Most w broszurze pt. „Seehafenausnahmetarife, Devisenwirtschaft u. Rheinschiffahrt“. Przede wszystkim krytykuje on sposób obliczenia przez K. Giese strat dewizowych, które według ściślejszych obliczeń wynoszą nie 150 milionów Rm., a tylko ca 20 mil. Rm. Sprzeczności te stara się pogodzić sekretarz stanu Ministerstwa komunikacji w Niemczech G. Königs, który na łamach „Die deutsche Volkswirtschaft“ miast tezy „Rhein oder deutsche Seehäfen“ formułował tezę „Rhein u. deutsche Seehäfen“. Niemcy według jego wywodów nie od dziś zwracają uwagę na pośrednictwo portów holenderskich i belgijskich, już długo przed wojną światową zarząd pruskich kolei państwowych stosował politykę taryfową, by skierować wywóz morski z okręgu przemysłowego reńsko-westfalskiego do portów niemieckich. Również zarząd niemieckich dróg wodnych oddawna już kieruje się zasadą, że niemieckie porty muszą być naturalną bramą dla niemieckiego handlu zagranicznego i cała jego polityka budowy połączeń wodnych idzie po tej linii. Toteż zdaniem G. Königsa, obecna dyskusja jest niepotrzebna i może tylko wywołać stosowanie środków zapobiegawczych ze strony holenderskiej i belgijskiej. G. Königs ma nadzieję, że znajdzie się trzeci autor, który być może dowiedzie, że straty dewiz, które Giese i Most w tak różny sposób obliczają, stanowią tylko koszty wkładów dla osiągnięcia znacznie wyższych wpływów dewizowych, z wywozu węgla i towarów gotowych. Stwierdza w końcu, że cały problem był źle postawiony i powinien brzmieć „Ren i porty niemieckie“.

OBROTY WOLNEGO PORTU W KOPENHADZE W ROKU 1936.

Mimo pewnej zniżki w obrotach drobnicą w roku 1936 względem poprzedniego roku Towarzystwo Wolnego Portu w Kopenhadze zanotowało rok zwiększonych obrotów towarowych i pieniężnych, głównie na skutek poważnego wzrostu importu zboża i paszy, zwłaszcza w drugiej połowie roku, na skutek średniego miejscowego urodzaju.

Całkowite wpływy wyniosły 5.157 tys. koron. Zarządowi portu w Kopenhadze wpłacono 215 tys. koron, 54 tys. wpisano do fuduszu zapasowego i na amortyzację, 95 tys. koron wpłacono do funduszu emerytalnego. Po obliczeniu wydatków administracyjnych, konserwacyjnych, poborów pracowników i podatków pozostała dywidenda dla udziałowców w wysokości 5 proc., czyli w równej z poprzednim rokiem wysokości.

URZECZYWISTNIENIE ŁĄCZNOŚCI PAŃSTW SKANDYNAWSKICH.

Szefowie centralnych biur statystycznych państw skandynawskich postanowili na kongresie w Kopenhadze 26 i 27 maja br, że od roku 1938 będzie ukazywała się wspólna publikacja zawierająca zestawienia roczne obrotów handlu zagranicznego każdego z państw skandynawskich. Zestawienia te będą ułożone według nowej międzynarodowej listy minimalnej z podaniem kraju pochodzenia i konsumcji towarów. Tekst zestawienia będzie ułożony w języku angielskim, tylko uwagi wstępne do publikacji będą redagowane w językach duńskim, fińskim, islandzkim, norweskim, szwedzkim i angielskim. Poza tym postanowiono używać dla wszelkich wskaźników rok 1935 jako podstawę i kontynuować pracę nad ujednostajnieniem wskaźników dla wyżej wymienionych pięciu krajów. (Gam.)

JAK „NORMANDIE“ ZDOBYŁA REKORD.

Z prasy fachowej dowiadujemy się o ciekawych szczegółach walki „Normandie“ o „Błękitną Wstęgę“. Początkowo zdobyła ona ją, osiągając 30,31 węzłów. Statek posiadał wówczas 4 śruby średnicy 4,78 m. ważące 23 tony. Każda śruba posiadała trzy skrzydła i robiła 220 do 225 obrotów na minutę. Wobec silnej wibracji statku, skonstatowanej w czasie pierwszej podróży w 1935 roku, zmieniono śruby na 4-skrzydłowe o średnicy 5,05 metrów, ale o mniejszej ilości obrotów, bo tylko 195. — Wibracja wówczas wprawdzie znikła, ale szybkość statku nie przekraczała 30 węzłów. Wobec tego ponownie zmieniono śruby na 4-skrzydłowe o średnicy 4,84 m. mogące robić 231 obrotów na minutę. „Normandie“ zdobyła wówczas po raz drugi „Błękitną Wstęgę“, robiąc przeciętnie 30,90 węzłów na godzinę.

ROK PŁYWANIA „QUEEN MARY“.

Dwa najszybsze transatlantyki, francuski „Normandie“ i angielski „Queen Mary“ pobiły

rekord szybkości na drodze Europa — Stany Zjednoczone; „Normandie“ na drodze na Wschód, a „Queen Mary“ na drodze na Zachód. Dnia 1 czerwca „Queen Mary“ wróciła z 42 swej podróży Oceanicznej, rozpoczęła zaś swą pierwszą podróż w końcu maja ubr. — W tym czasie statek ten przepłynął 126 tys. mil morskich i przewiózł przeszło 58 tys. pasażerów. —

WIADOMOŚCI CELNE, EKSPORTOWE I IMPORTOWE

NIEDOMAGANIA W EKSPORCIE OGÓRKÓW W PUSZKACH Z POLSKI DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH A. P.

Cyfry importu z Polski do Stanów Zjedn. ogórków w puszkach zł 619.000 w roku 1936, zł 136.000 w r. 1935, wykazują przeszło 4-krotny wzrost eksportu tego artykułu z Polski. Ogórki w puszkach mają dalsze możliwości rozwojowe i są już dość dobrze wprowadzone na rynku hurtowym i detalicznym.

Jednak szereg importerów stwierdza uchybienia w dostawach, które w interesie eksportu polskiego należy usunąć. Przede wszystkim ujawnia się niedostatecznie staranny sposób opakowania, stosowany przez firmy eksportujące ogórki w puszkach do Stanów Zjednoczonych. Na ogół skrzynie zewnętrzne są zbyt słabe, pękają przy przewozie morskim, zbijane są nieraz niedbale, tak iż gwoździe uszkadzają puszki, do których dostaje się powietrze, powodując fermentację, pęcznienie puszek i psucie się ogórków — lub też płyn z tych puszek wypływa zupełnie, przez co towar staje się nienadającym się do dalszego użytku. Poza tym podnoszona jest potrzeba bardziej starannego opakowania samych puszek, aby nie mogły się one ocierać i rozbijać jedna o drugą wewnątrz skrzyń. Zalecane jest stosowanie papieru — tektury karbowanej.

Jeśli idzie o jakość surowca ogórków, to zwracana jest uwaga na produkty niektórych fabryk polskich, które wysyłają ogórki niedostatecznie sortowane i niestandaryzowane co do typu, gatunku i jakości; w smaku ogórki są nieraz zbyt wodniste, czasami zaś zawierają za dużo octu. W niektórych transportach był zaś zbyt wielki procent zepsucia.

Najpoważniejsi importerzy — dystrybutorzy ogórków polskich uważają za najszkodliwsze dla rozwoju importu ogórków polskich fakty, że poza kilku markami towaru, o wysokiej jakości, standaryzacji i po nieco wyższych cenach, szereg innych firm eksportuje towar o nierównej, niestandaryzowanej jakości i wielkości, w gatunkach tańszych, które różni agenci oferują po cenach niejednolitych, psując markę i możności sprzedaży produktów bardziej wysokowartościowych.

Niektórzy importerzy stwierdzają także, że zdarzają się często jeszcze wypadki niedotrzymywania umów i niedostarczania towaru na czas. Usunięcie omówionych usterek, a zwłaszcza właściwa organizacja zbytu i standaryzacja towaru eksportowego są podstawowymi zagadnieniami i winny być należycie przez eksporterów doceniane, by przeciwdziałać konkurencji zagranicznej i zapobiec ewentualnemu zmniejszeniu osiągniętej na rynku pozycji.

DOSTAWA WĘDLIN DO BRAZYLII.

W południowych Stanach Brazylii przemysł wędliniarski jest dość rozwinięty. Szczególnie Stan Rio Grande do Sul wywozi dość znaczne ilości wędlin do innych stanów. Przywóz zaś produktów zagranicznych jest utrudniony, gdyż mimo bezsprzecznie gorszej jakości miejscowych wyrobów, niski stan waluty brazylijskiej oraz wysokie stawki celne nie pozwalają na opłacalność dostaw. Dla orientacji podajemy ceny szynek, wynoszą one od 8—18 milrejsów za 1 kg.

Dodać należy, że artykuły spożywcze wszelkiego rodzaju podlegają próbnej kontroli przez „Laboratorio Nacional de Analise“ w Rio de Janeiro, dokąd odnośny Urząd Celny wysyła — po nadejściu towaru z zagranicy — próbki celem zbadania na koszt importera. Płatności za towary zagraniczne ze względów na istniejące w Brazylii ograniczenia dewizowe, następują w ten sposób, że przydział dewiz potrzebnych na pokrycie rachunków zagranicznych dostawców, dokonywany jest przez bank państwowy „Banco do Brasil“ na podstawie faktury.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ P. I. E. W OKRESIE OD 27 MAJA DO 7 CZERWCA 1937 R.

BELGIA. W „Moniteur Belge“ ukazało się zarządzenie, mocą którego papiery światłoczułe, filmy, klisze itp. podlegają przepisom o znakowaniu kraju pochodzenia na przesyłkach.

BRAZYLIA. Ustawą z 8 maja br. dopuszczone zostały do bezcłowego przywozu materiały, służące do wyrobu naczyń, beczek, tanków itp., potrzebnych do transportu i przechowywania alkoholu bezwodnego, o ile w kraju materiałów tych się nie wyrabia.

Z podobnych przywilejów przywozowych korzystają beczki żelazne, nie wyrabiane w kraju, podwójnie w ogniu ocynowane, lub pociągnięte specjalnymi

lakami, z blach ocynowanych, z platerowanych blach stalowych jak i specjalne stopy aluminiowe, przeznaczone wyłącznie do przechowywania i transportu bezwodnego alkoholu i oznaczone odpowiednio, np. „especial para alcool anhidro". Dla poszczególnych zwolnień celnych wymagane jest porozumienie z „Instituto de Acucar e do Alcool".

CZECHOSŁOWACJA. Syndykat dla trzody chlewnej zgodził się na dopuszczenie do Czechosłowacji w czerwcu 10.000 świń tłustych, dalej 150 wagonów tłuszczu na czerwiec i 200 wagonów na lipiec. Syndykat zabiega o to, by rząd przedłużył do końca lipca cło ulgowe na tłuszcz.

Rozporządzeniem Rządu, ogłoszonym w Sbirce Zak. nr 69 zostały zmienione niektóre cła na owoce i jarzyny, brzoskwinie i nektarynki, gruszki i jabłka, truskawki — 200 kor. od 100 kg brutto, inne — 200 kor. od 100 kg brutto, trufle — 800 kor. od 100 kg brutto, szparagi, marchewka w wiązkach, ogórki, sałata główkowa i szpinak — 260 kor. od 100 kg brutto, inne — 260 kor. od 100 kg brutto. Rozporządzenie obowiązuje od 16 maja br.

FRANCJA. Ułatwienia kontyngentowe z okazji Międzynarodowej Wystawy w Paryżu dotyczą jedynie towarów przeznaczonych do konsumpcji w lokalach, restauracjach, barach itp. państw wystawiających.

Min. Rolnictwa ogłosiło w Journal Officiel z 27 maja br., że w ramach kontyngentu na makuchy z roślin oleistych na II półrocze 1937 Polska i Dania otrzymały kontyngent dodatkowy. Importerzy winni przy składaniu wniosków, o zezwolenie udowodnić przywóz makuchów do Francji w latach 1932 i 1933.

INDIE BRYTYJSKIE. Aparaty telegraficzne bez drutu zostały zwolnione od cła przy imporcie do Indyj Bryt. za zaśw. Dyrekcji Poczt i Telegrafów, o ile nie są przeznaczone do odbioru audycyj radiowych oraz gdy nabywcą ich są władze wojskowe.

Podwyżce cła uległy fabrykaty, zawierające ponad 90% jedwabiu sztucznego pochodzenia niebrytyjskiego (50% od wartości lub 5 annas od yarda kwadr., zależnie od tego, jakie cło jest wyższe), artykuły zawierające nie więcej niż 10% jedwabiu oraz od 10 do 90% jedwabiu sztucznego, zawierające ponad 50% bawełny, 50% od wartości lub 4 annas od yarda kwadr.): tkaniny jedwabne nie zawierające bawełny, lub zawierające bawełnę poniżej 50% (50% od wartości lub 5 annas od yarda kwadr.)

W. P. IRLANDIA. Ogłoszona została dodatkowo lista zmian celnych, spośród których najgłówniejsze są: części aparatów radiowych, skrzynki itd. — 50% od wartości, szczotki, pendzle i podobne wyroby w kosztownej oprawie — 50% od wart. wzgl. 33⅓% o. w. według poz. 35, cło na wyroby gliniane nieglazurowane podwyższono z 50% wzgl. 33⅓% na 75% wzgl. 50% od wart. (poz. 48), baterie suche — 50% o. w., podeszwy i obcasy, przykrajane, ze skóry — 60%.

Ogłoszone zostały nowe stawki celne na szereg artykułów, importowanych do Irlandii. Poniżej podane są towary o stawkach zmienionych: w nawiasach wysokość cła: pudełka i skrzyneczki metalowe (50%), jednonitkowa przędza z bawełny, lnu lub konopi, wprowadzona w formie kłębka (1 sh. 6 pensów od libry), wkładki do obuwia (40%), pończochy gumowe (40%), forniery (50%), guma do klejenia (50%), wyroby z azbestu (3 sh. od cwt.), liczniki elektryczne (50% lub minimum 10 sh. od licznika), zbiorniki na wodę, używane przy centralnym ogrzewaniu z elektrycznym grzejnikiem (50%), elektryczne naczynia do gotowania pewnych rozmiarów (25%), wszelkie towary tkane (40%), cło na artykuły z aluminium (50%), — ograniczono do niektórych naczyń przeznaczonych do użytku w gospodarstwie domowym, meble metalowe (50%), rynsztunek metalowy dla pulpitów i siedzeń (40%), wózki do lalek i ich części (z wyj. kół) — (50%), różne gatunki papieru (50%), płyty gramofonowe (9 pens. od sztuki), metalowe ramy do luster (40%), węże i rury gumowe, również obłożone drutem lub w połączeniu z płótnem żagl. (50%), wyroby z włosów, peruki itp. (50%), zegarki kieszonkowe i ich mechanizmy (33⅓%, minimum 35 sh od sztuki), rury gliniane, glazurowane (1 sh. 6 d. od cwt), pasty do klejenia (37½%), rakiety tenisowe i ramki do nich (75%, minimum 10 sh. od sztuki), artykuły powroźnicze (40%). Prócz tego dokonano zmiany cła na cukier (brak narazie szczegółów) i odzież gotową, załatwiono sprawę cła na paczki z podarunkami i zniesiono cło na pszenicę. W przeważającej liczbie powyższych pozycyj dopuszczony jest bezcłowy przywóz artykułów za osobną licencją przywozową, o którą importerzy irlandcy winni się postarać w Departamencie Przemysłu i Handlu w Dublinie.

O szczegóły powyższych zmian celnych mogą się zgłaszać zainteresowani do P. I. E.

MANDŻURIA. W maju br. odbędzie się w Tokio trzydniowa konferencja, która ma ujednostajnić przepisy co do formalności celnych w Japonii, Korei i Mandżurii. Jeśli konferencja zakończy się wynikiem pomyślnym, nowe przepisy zostaną ogłoszone na jesieni b. r.

PALESTYNA. „The Palestine Gazette" z dnia 20 maja br. ogłasza zarządzenie Wysokiego Komisarza, wprowadzające szereg zmian w obowiązującej taryfie celnej palestyńskiej. W szczególności zwolnione zostały od cła: Kaolin (poz. 197), oraz plecionki do pakowania ryżu. Równocześnie ustalono nast. nowe stawki: soczewica (i groch) w całości — 2.50 mil. od 1 kg, soczewica (i groch) łupane — 3,50 milsów od 1 kg, sandały drewniane 20 milsów od pary.

W Palestyńskiej Gazecie Urzędowej z dnia 21 maja br. ukazał się zakaz przywozu alkoholu denaturowanego.

RODEZJA POŁUDNIOWA. Do taryfy celnej rodezjańskiej wprowadzono ostatnio kolumnę stawek pośrednich, co ma ułatwić Rodezji zawarcie umów handlowych z szeregiem krajów obcych.

W. BRYTANIA. Angielskie władze celne ogłosiły przepisy, dotyczące ułatwień dla podróżujących handlowców, przywożących do Anglii próbki towarów

celem zbierania zamówień. Wśród państw, korzystających z uprzywilejowanej procedury celnej, wymieniona jest również Polska. Komiwojażer winien tylko czasowo przebywać w Anglii ze swymi próbkami: przesyłanie próbek na adres agenta, stale zamieszkałego w Anglii jest niedopuszczalne. Ilość. wielkość i rozmiary próbek nie powinny przekraczać przyjętej zwyczajowo miary dla wzorów i próbek. Okres, w którym próbki winny być wywiezione z Anglii, wynosi normalnie 12 miesięcy. Podróżujący winien złożyć w urzędzie celnym zabezpieczenie w wysokości cła, przypadającego na dany towar. Wysokość kaucji została w niektórych wypadkach ściśle określona. I tak: od zegarka złotego zabezpieczenie wynosi 2 funty ang., od zegarka srebrnego — 3 szylingi. Od wyrobów ze złota — 17 szyl. od uncji, od srebra — 1 szyl., 6 pensów od uncji. W przepisach widnieje prócz tego lista portów, przez które winien nastąpić reeksport.

WŁOCHY. Przesyłanie towarów przez port Dżibuti uzależnione jest od uzyskania zezwolenia włoskiego Ministerstwa dla Afryki. Zarządzenie to wydane zostało z powodu przepełnienia portu.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

FIRMY ZAGRANICZNE, PRAGNĄCE NAWIĄZAĆ KONTAKT Z EKPORTERAMI POLSKIMI.

Firma palestyńska pragnie nawiązać kontakt w celach sprzedaży komisowej z eksporterami towarów emaliowanych i papieru. P/14996/4E/Kw.

Firma agenturowa w Anglii interesuje się importem drzewa okrągłego sosnowego do wyrobu skrzynek i wełny drzewnej o rozmiarach 6 lub 7 stóp długości oraz 6 i mniej cali średnicy. P/14523/40/Kw.

Firma marokańska pragnie objąć przedstawicielstwo firm polskich w zakresie: szkła stołowego, kryształów, fajansów i porcelany stołowej, fajansów sanitarnych. P/12568/3R/Tc.

Firma południowo-afrykańska interesuje się importem smoły drzewnej z Polski. P/47/Tc.

Polak zamieszkały w Niemczech posiadający wyrobione stosunki w niemieckich sferach przemysłowo-handlowych, poszukuje przedstawicielstwa na Niemcy poważnej firmy krajowej. Branża obojętna. E/15083/95/Sum.

Firmy szwajcarskie pragną przyjąć zastępstwa firm polskich zainteresowanych w wywozie następn. artykułów: blachy cynkowej oraz blachy falistej, maszyn i aparatów do przemysłu włókienniczego, przyborów tekstylnych, materiałów męskich i damskich, wszelkich wyrobów bawełnianych, olejów, wosku, smoły i chemikalii. E/14325/92/Sum.

Firmy szwajcarskie interesują się importem z Polski cukru mlecznego, drobiu bitego, urządzeniami do ogrzewania (rury, armatura etc.), żelazokrzemem i żelazo-manganem. E/14325/92/Sum.

Firma austriacka interesuje się dostawą skóry skóry Boxcalf dla celów eksportowych. P/14631/58/M.

Firma syryjska pragnie nawiązać kontakt z polskim przemysłem eksportowym w zakresie następujących artykułów: trykotaże, kapelusze, tkaniny wszelkiego rodzaju, koce, skóry, wyroby safianowe itp. P/14640/4E/M.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

Przemysł i handel rybny na Wybrzeżu

FIŃSKO-ESTOŃSKA WYPRAWA ISLANDZKA ZNÓW W GDYNI.

Już czwarty rok fińsko - estońska wyprawa dla połowów na wodach Islandii zawija do Gdyni. Statki te przybywają do nas w maju—czerwcu dla bunkrowania i częściowo po prowianty (między innymi — sól), jesteśmy więc rok rocznie widzami przechodzącej przed nami oryginalnej, na kilkomiesięczną pracę zdala od wód ojczystych zakrojonej wyprawy. Zdaleka uderzają oko olbrzymie rusztowania nagromadzonych próżnych beczek: tu i tam widać łodzie jeszcze niesmolone i nawet większe kutry żaglowe, umieszczone na pokładach.

Skład flotyli jest z roku na rok zmienny. W pierwszym roku przybyły tylko dwa wielkie statki macierzyste a jednocześnie fabryki solenia i przeróbki ryb — fiński „Petsamo" i estoński „Eestirand", oraz pomocniczy statek fiński „Astraea", w roku 1935 przybyły wyżej wymienione fińskie; z estońskich prócz „Eestirand" jako pływającej bazy i fabryki jeszcze trzy większe statki rybołówcze: Pöhjarand. Harjurand i Läänerand, o nośności 1000 ton, 650 i 350 ton. W roku 1936 fińska flota zwiększyła się o dwa już typowe trawlery — „Kalatyttö" i „Kalapoika" po 20—250 ton nośności. estońska flota — o jeden trawler: „Wirurand" o 200 ton nośności.

Wyprawa tegoroczna przynosi znaczne zmiany. Statek macierzysty estoński został wycofany, przeróbkę wykonywać będzie fiński „Petsamo" o nośności 7.200 ton. Największym

statkiem estońskim jest „Harjurand“: pod tą nazwą kryje się jednak teraz inny statek, o nośności około 1.300 ton, podczas gdy stary statek o tej nazwie został sprzedany do Gdańska na złom.

Finnowie wprowadzili obecnie jako drugi statek - bazę i równocześnie pomocniczy — „Britta“ o nośności około 4.000 ton, oraz mały trawler „Ruija“, o nośności nieco ponad 100 ton. Na ogół estoński udział w wyprawie jest obecnie mniejszy, zato statki fińskie będą miały znacznie większą niż przed tym produkcję. Spodziewana z połowów estońskich produkcja szacowana jest na 10 tysięcy beczek.

Ograniczenie estońskiej produkcji tłumaczy się ograniczeniem się tej części wyprawy pokryciem własnego zapotrzebowania, podczas gdy przedsiębiorstwo fińskie pracuje również na eksport do Związku Sowieckiego i do Szwecji.

Większe statki, typu „Petsamo“ są przystosowane nie tylko do zwykłego solenia, lecz również do fabrykacji konserw i mączki rybnej. Dostarczony przez trawlery towar z kilkudniowych połowów „Petsamo“ przerabia, z zastosowaniem specjalnych, najnowocześniejszych maszyn, na konserwy, odpadki zaś przerabia na mączkę rybną. Specjalna „fabryczna“ załoga „Petsamo“ składa się z uczonego chemika, czterech techników robołówstwa, ok. 200 robotników i 80 robotnic.

Powrót statków wyprawy zazwyczaj następuje w październiku.

Powodzenie (w ubiegłym roku najmniejsze wskutek małych połowów matjasów przy brzegach Islandii) tych wypraw fińsko - estońskich tylko dowodzi, że dotąd bogactwa rybne islandzkiego rejonu rybołówczego nie były wykorzystane przez wszystkie narody atlantyckiego frontu Europy. Obecnie od zatoki Biskajskiej aż do północnego rogu Bałtyku. skąd krótsza, bo przez Ocean Lodowaty z niewyzyskanego jeszcze fińskiego wybrzeża „Petsamo“ prowadzi droga na wody Islandii, — łowią śledzie, dorsze i inne ryby statki pod banderami znakomitej większości państw zachodniej i północnej Europy.

KRONIKA

PRZYBRZEŻNE POŁOWY MORSKIE W MAJU.

Według prowizorycznych obliczeń wysokość połowów przybrzeżnych w maju br. wyniosła 242.580 kg różnego rodzaju ryb wartości ogólnej 133.647 zł. Liczby te nie obejmują połowów Bornholmskich. Szczegółowe dane. dotyczące wyników rybołówstwa przybrzeżnego oraz dalekomorskiego łącznie z połowami na Morzu Północnym podamy w następnym numerze.

(Biuletyn Komitetu Chłodnictwa).

POŁOWY RYB W WIELKIEJ BRYTANII.

Połowy ryb w Wielkiej Brytanii w maju r. b. wynosiły 1.746 tys. cwts. wartości 1.493 tys. Ł. w tym na Szkocję przypada 328 tys cwts. wartości 329 tys Ł. Od stycznia zatem do maja włącznie połowy wykazują nieznaczny wzrost ilości a jednocześnie pewien spadek wartości w porównaniu z rokiem poprzednim (cyfry w nawiasach), wynosząc 7.672 tys. cwts. (7.582) wartości 5.610 tys. Ł. (5.902). Połowy śledzi w miesiącu maju wynosiły 34.424 cwts. (16.517) wartości 13.390 Ł. (12.029), a za 5 pierwszych miesięcy 158.724 cwts. (122.788) wartości 83.696 (60.849). W połowach śledzi w maju przodują dwa porty: North Shields z 20.364 cwts., wartości 5.597 Ł., Milford z 8.913 cwts. wartości 5.315 Ł.

PRZETARGI

Ogłaszam przetarg nieograniczony na budowę stacji przepompowań ścieków na Kamiennej Górze (ulica Marsz. Piłsudskiego) dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji miasta Gdyni.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę stacji przepompowań ścieków do przetargu na dzień 26 czerwca 1937 r.“, składać należy w Sekretariacie Zakładów Wodociągów i Kanalizacji m. Gdyni, ul. Witomińska nr 19/21 do godz. 10 dnia 26 czerwca 1937 roku.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 26 czerwca 1937 roku o godz. 12 w gmachu Komisariatu Rządu w Gdyni — Sala posiedzeń Rady Miejskiej.

Wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy winno być złożone w gotówce lub papierach wartościowych, posiadających charakter pupilarnego bezpieczeństwa w Kasie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji m. Gdyni, zaś kwit na złożone wadium, dołączony do oferty.

Ślepe kosztorysy wraz z warunkami ogólnymi i technicznymi za opłatą zł 10, otrzymać można w Sekretariacie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji m. Gdyni.

Bliższych informacji odnośnie budowy udziela Dział Techniczny Zakładu Wodociągów i Kanalizacji m. Gdyni — pokój nr 11 w godzinach od 11 — 13.

Zastrzegam sobie prawo wyboru oferenta bez względu na cenę, prawo unieważnienia przetargu oraz zlecenia robót w zmienionym zakresie.

Gdyński Rynek Owocowo - Kolonialny

IMPORT POMARAŃCZ W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH EUROPEJSKICH W OSTATNICH 6-CIU LATACH.

Import pomarańcz i mandarynek do głównych krajów Europy wynosił w ostatnich 6 latach przeciętnie około 1.350.000 ton, z wyjątkiem 1932 roku, w którym import ten był nieco mniejszy oraz 1933 rok, który wykazał wzrost importu o około 8 proc. w stosunku do pozostałych lat.

Pierwsze miejsce w imporcie powyższych artykułów zajmuje Anglia, następnie Francja i Niemcy. Z pozostałych krajów europejskich największymi importerami są Holandia i Belgia. Przeciętny import Polski z ostatnich dwóch lat wynosił około 29.500 ton, podczas gdy w roku 1934 tylko 2.707 ton, Polska pod względem ilości importu była w 1936 roku na szóstym miejscu. Szczegółowo przedstawia się import pomarańcz i mandarynek w poszczególnych krajach importujących w ostatnich 6 latach następująco: w ilościach ton:

Nazwa kraju	1931	1932	19 3	1934	1935	1936
Kraje Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii	519 574	467 130	577 741	520 219	515 265	476 616
Francja	208 389	236 661	310 207	316 221	258 839	281 439
Niemcy	273 373	233 474	165 800	261 083	235 775	263 040
Holandia	80 648	77 627	81 132	55 117	67 075	80 092
Belgia (a)	70 787	70 102	80 516	74 848	66 277	78 271
Szwecja	27 768	26 162	32 972	34 280	34 445	34 426
Szwajcaria	24 638	23 636	31 579	28 735	25 490	28 350
Polska	4 242	2 894	2 480	2 707	33 197	25 847
Czechosłowacja	24 274	17 353	26 180	20 358	19 366	24 597
Norwegia (a)	17 505	19 419	20 904	21 756	20 439	21 152
Austria	?	17 755	19 708	17 851	16.693	17 702
Węgry	11 784	8 342	10 330	11 769	11 557	14 280
Dania (b)	10 380	b 10 364	b 10 300	10 804	9 006	9 123 b
Jugosławia	7 521	5 443	5 400	7 031	6 431	6 772
Finlandia	3 873	3 188	4 193	5 278	5 408	?
Rumunia	7 685	6 787	5 903	6 189	6 508	?
Łotwa	1 851	420	289	212	775	2 052
Bułgaria	705	360	322	341	360	?

Największym dostawcą pomarańcz i mandarynek do wyżej wymienionych krajów była Hiszpania. Jakkolwiek import odnośnych owoców z Hiszpanii w latach 1934 — 36 zmniejszył się w stosunku do poprzednich 3 lat o około 10 proc., to jednak Hiszpania partycypowała jeszcze w obsłudze poszczególnych rynków w wysokości 60 proc. ogólnego importu przez te kraje. Import pomarańcz i mandarynek włoskich spadł w poszczególnych krajach w ostatnich 3 latach w stosunku do poprzednich 3 lat o około 15 proc. Bardzo znacznie zwiększyła w obsłudze poszczególnych rynków europejskich w pomarańcze i grapefruity swój udział Palestyna, który w ostatnich 3 latach w stosunku do poprzednich 3 lat wzrósł o około 75 proc. i wynosił około 14 proc. ogólnego importu tych artykułów wszystkich krajów europejskich.

PRODUKCJA I EKSPORT OWOCÓW CYTRUSOWYCH Z WŁOCH W OSTATNICH 3 LATACH.

Włochy są największym na świecie producentem cytryn. Poza tym produkują one dość znaczne ilości pomarańcz, mandarynek i innych owoców cytrusowych. Zbiory cytryn w 1932 r. wynosiły ponad 600.000 ton. Od tego czasu produkcja cytryn we Włoszech stale się jednak zmniejsza podczas, gdy w konkurencyjnych krajach daje się zauważyć stopniowy wzrost produkcji tego owocu. W roku ubiegłym zbiory cytryn we Włoszech nie wynosiły nawet połowy zbiorów z 1932 r. Zbiory pomarańcz były również wyjątkowo duże w 1932 r., t. j. wynosiły około 460 tys. ton. W tym artykule tak samo jak w cytrynach produkcja w następnych latach znacznie spadła, w roku 1935 wynosiła ona około 270 tys ton. Wprawdzie w ostatnim roku zbiory pomarańcz włoskich wyniosły około 355 tys. ton, jednak były one o około 25% mniejsze niż w 1932 r. Natomiast plony zbioru mandarynek wzrastają z roku na rok i ostatnio wynosiły blisko 58 tys. ton, podczas gdy w 1930 r. dochodziły tylko do 27.750 ton. Głównym ośrodkiem produkcji owoców cytrusowych we Włoszech jest Sycylia, ale znaczne ilości są również produkowane w okręgach Calabria i Campania. Szczegółowo produkcja i eksport odnośnych owoców z Włoch przedstawiały się w ostatnich 5 latach następująco:

Nazwa owocu produkcja	1932 r. ton	1933 r. ton	1934 r. ton	1935 r. ton	1936 r. ton
pomarańcze	462705	296225	330130	270019	354669
mandarynki	38527	24545	38360	47151	57521
cetryny	602484	426725	369682	343757	278315
w tym „Verdeli"	52345	35500	25304	26980	—
eksport:					
pomarańcze	53874	129645	81182	82980	75490
mandarynki	6682	10929	7068	8963	9083
cytryny	240546	267458	245676	211857	176579

Eksport cytryn wynosił normalnie więcej niż połowę zbiorów. Natomiast eksport pomarańcz i mandarynek proporcjonalnie do zbiorów był znacznie mniejszy. W normalnych latach obrotu towarowego z Włochami najpoważniejszymi rynkami zbytu dla cytryn włoskich były Niemcy i Anglia, następnie Francja, Czechosłowacja, Polska łącznie z Gdańskiem, Austria i Szwajcaria. Import cytryn włoskich przedstawiał się w poszczególnych krajach europejskich w ostatnich 3 latach następująco: (w tonach):

Nazwa kraju	1934	1935	1936
Zjedn. Król. W. Brytanii	64491	45896	14349
Austria	9963	9242	18531
Czechosłowacja	15965	16600	7797
Francja	15240	18754	12403
Niemcy	75861	63977	76702
Węgry	4948	5801	4895
Holandia	6277	4371	1114
Polska i Gdańsk	13002	13086	5622
Szwecja	2237	2360	940
Szwajcaria	8540	8763	13557
Jugosławia	3892	3411	2656
U. S. A.	3893	1303	3774
inne kraje	21367	18093	14437
Razem	245676	211857	176579

KRONIKA

WYZNACZANIE CEN KAWY ZBOŻOWEJ.

Podajemy poniżej okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 maja br. o wyznaczaniu cen kawy zbożowej:

Przy wyznaczaniu cen kawy zbożowej na podstawie mego zarządzenia Nr Apr. 57/7-2 z dnia 22 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 11, poz. 82) przyjęte zostały różnorodne kryteria, co wobec różnych warunków, w jakich rozwijał się handel tymi produktami w Państwie oraz zbyt rygorystycznego traktowania samej obniżki cen i szerokiego ujmowania pojęcia mieszanek kawowych wprowadziło pewne zamieszanie na niektórych rynkach zbytu. Wobec powyższego wyjaśniam:

1) Wyznaczaniu cen podlegają wszelkie gatunki kaw zbożowych ziarnistych, jak i mieszanek wytwarzanych z ziarn kilku rodzajów zbóż chlebowych. Dotyczy to także tych kaw w stanie przemielonym przy sprzedaży na wagę. Ceny tych kaw zarówno w stanie ziarnistym jak i przemielonym winny być wyznaczone za 1 kg w detalu. Przed wyznaczeniem cen na te gatunki kawy należy stwierdzić, w jakim stopniu ceny tych gatunków uległy zwyżce w okresie 1 roku i w stosunku tylko do gatunków, których ceny zostały podwyższone, należy wyznaczyć ceny z urzędu na poziomie określonym w moim zarządzeniu Nr Apr. 57/7-2 z dnia 22 IV 37 r.

2) Mieszanki kawy zbożowej z domieszką kawy ziarnistej, kakao, czekolady itp. nie są objęte akcją regulowania cen.

3) Fabryki surogatów kawowych: 1) Henryka Francka Synowie w Skawinie koło Krakowa, 2) Zjednoczone Fabryki Cykorii Ferd. Bohm i Co i Gleba we Włocławku oraz 3) Fabryka cykorii i surogatów kawy „Stella" we Włocławku wyrabiają kawy zbożowe typu markowego o określonej zawartości i wadze, stosując na terenie całego Państwa jednolite ceny detaliczne. Wobec tego, że firmy wymienione pod 1) i 3) od maja 1935 r. nie podniosły cen na swoje wyroby, a wszystkie zgłosiły Ministerstwu gotowość obniżenia cen detalicznych niektórych opakowań z ważnością na całą Polskę, wyznaczenie cen kawy zbożowej, wytwarzanej przez te firmy, należy ustalić w detalu w całym Państwie na niżej podanym poziomie:

a) dla wyrobów f-my Henryka Francka Synowie:

kawa słodowa ks. Kneippa	w opak. ½ kg	zł 0,75
kawa słodowa ks. Kneippa	w opak. ¼ kg	zł 0,40
kawa słodowa ks. Kneippa	w opak. 1/8 kg	zł 0,20
kawa żytnia „Perola"	w opak. ½ kg	zł 0,75
kawa żytnia „Perola"	w opak. ¼ kg	zł 0,40
namiastka kawy „Enrillo"	w opak. ½ kg	zł 1,05
namiastka kawy „Enrillo"	w opak. ¼ kg	zł 0,55
namiastka kawy „Enrillo"	w opak. 1/10 kg	zł 0.25

b) dla wyrobów f-my Bohm i Gleba:

kawa słodowa Bohma	w opak. ½ kg	zł 0,75
kawa słodowa Bohma	w opak. ¼ kg	zł 0,40
kawa słodowa Bohma	w opak. 1/8 kg	zł 0,20
mieszanka Bohma	w opak. ¼ kg	zł 0,55
mieszanka Bohma	w opak. 1/10 kg	zł 0,25

c) dla wyrobów f-my „Stella":

kawa słodowa	w opak. ½ kg	zł 0,75
kawa słodowa	w opak. ¼ kg	zł 0,40
kawa słodowa	w opak. 1/8	zł 0,20
mieszanka luksusowa Nr 115	w opak. ¼ kg	zł 0,55
mieszanka luksusowa Nr 115	w opak. 1/10 kg	zł 0.25
mieszanka luksusowa Nr 119	w opak. 1/10 kg	zł 0.25

Za pobieranie w detalu cen wyższych od wyżej podanych należy pociągać winnych do odpowiedzialności karno - administracyjnej według wskazówek podanych w instrukcji w sprawie nadzoru nad cenami (Dz. Urz. Min.

Spraw Wewn. Nr 35, poz. 244 z dnia 10 grudnia 1936 r.)

OSTATNIE TRANSPORTY OWOCÓW.

Dnia 27 maja br. nadszedł do Gdyni transport 60.000 kg bananów na s/s „Java" z przeładunkiem w Rotterdamie.

Dnia 3 czerwca br. zawinął do portu s/s „Marsylia" z ładunkiem 3.242 skrzyń cytryn hiszpańskich, które składowano w Chłodni Portowej. W tym samym dniu nadszedł statek „Gunborg" i wyładował 61.000 kg sułtanek tureckich, 10.000 kg koryntek, 2.000 kg sułtanek, 1.000 kg rodzynek i 3.000 kg liści laurowych z Grecji.

Dnia 4 czerwca br. s/s „Maud Llewellyn" wyładował 9.000 skrzyń pomarańczy hiszpańskich, które jednak z polecenia eksportera załadowano z powrotem na statek i skierowano do Londynu. Tego samego dnia s/s „Tursvald" wyładował ca. 35.000 kg bananów.

S/s „Gerda" nadszedł do Gdyni dnia 9 czerwca br. z ładunkiem 12.000 skrzyń cytryn włoskich, s/s „Andaluzja" wyładował 5.200 skrzyń cytryn hiszpańskich.

Dnia 11 czerwca br. nadszedł s/s „Frean" z transportem ca. 35.000 kg bananów.

WZROST IMPORTU NIEKTÓRYCH TOWARÓW KOLONIALNYCH W PIERWSZYCH 4 MIESIĄCACH B. R.

Import herbaty w czasie od 1 I —30 IV br. wynosił 7466 q., wobec 5.526 q. w takim okresie ubiegłego roku. Import ziarna kakaowego wynosił 23.659 q. wobec 22.840 q. w ub. r., korzeni 4.684 q. wobec 4.442 q. w ub. r., masła kakaowego 3.927 q. wobec 3.273 q. w ub. r.

SYTUACJA NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH (12 VI 37,)

Lekka poprawa w handlu hurtowym towarów kolonialnych, która zarysowała się w niektórych przedsiębiorstwach w poprzednim okresie sprawozdawczym, była tylko objawem przejściowym. Zastój w tej branży, który ma charakter zastoju ogólnego spowodowany jest przede wszystkim znacznym zmniejszeniem się konsumpcji poszczególnych towarów zagranicznych. Poza tym, wskutek pojawienia się na rynku owoców świeżych, kupcy krajowi wstrzymują się prawie zupełnie od zakupu towarów kolonialnych. Jakkolwiek na niektóre artykuły są pewne zapytania, to jednak z uwagi na nadmierną podaż kupcy w pokrywaniu się w dane artykuły zajmują stanowisko wyczekujące. Na ogół słyszy się zdania, że w branży towarów kolonialnych jest więcej oferentów aniżeli odbiorców.

Kawa surowa

Zbyt kawy bardzo mały. Bardzo często sprzedaje się kawę nawet poniżej kosztów własnych. Ma to miejsce szczególnie przy sprzedaży kawy ze starych zapasów kompensacyjnych, gdzie koszty kompensaty były większe od obecnych. Nadmiaru kawy Rio i Santos nie ma. Pomimo tego ceny dalej zniżkowały. Wpłynęły na to obniżone koszty kompensacyjne. Zapytania na Santos bardzo rzadkie. Ceny na kawy niebieskie z uwagi na nadmiar towaru mają tendencję zniżkową stałą. Kawę z Kongo Belgijskiego, podobną do gatunku kawy Victoria 7 sprzedaje się poniżej ceny kawy Rio 7, t. j. po 3,70 zł za 1 kg (ocloną). Ceny kształtują się obecnie następująco: za 1 kg towaru oclonego loco magazyn importera: Rio 7 zł 3,75—3,85, Santos zł 4,40 – 4,80, Kapitania zł 4,00—4,10, Tanganika zł 4,70 do 4,80, nieb. z Kongo Belg. zł 4,40—4,60, Guatemala zł 5,00—5,30, Maragogype zł 5,20—5,40.

Na rynkach zagranicznych tendencja na ogół bez zmian. Ceny utrzymane. Zapasy kawy w Hamburgu wynosiły per 1 VI br. ok. 8.092.000 worków wobec 8.308.000 worków w miesiącu poprzednim i 8.087.000 worków w dniu 1 VI ub. r.

Herbata

W handlu herbatą sytuacja na ogół bez zmian. Ceny utrzymane na poziomie cen z ub. okresu sprawozdawczego. Z uwagi na nadmiar herbaty, kupcy krajowi zajmują na ogół stanowisko wyczekujące przy kupnie tego artykułu. Z uwagi na duże koszty transakcji wiązanych, nie ma prawie żadnego zbytu na herbaty indyjskie i Travacora, gdyż są one droższe od normalnej herbaty ceylońskiej. Herbatę Sumatra sprzedaje się obecnie po cenie zł 12,60—13,80 za kg (oclonego towaru). Cena ta pokrywa zaledwie koszty własne. Ceylon sprzedaje się po cenie zł 13,00—15,00 za kg zależnie od gatunku towaru. Kalkulacja normalna.

Korzenie

Zapotrzebowanie na korzenie bardzo słabe. Tendencja zniżkowa. Pieprz sprzedaje się po cenie kosztu własnego, aby tylko upłynnić zamrożone w nim kapitały. Niektórzy importerzy szczególnie gdańscy, chcąc zredukować swoje zapasy, sprzedają pieprz nawet poniżej kosztów własnych o 10—15 gr na kg. Obecne ceny wahają się za towar oclony loco magazyn importera: Pieprz czarny zł 4,60—4,65. (niektórzy sprzedawają już po zł 4,55), ziele angielskie zł 6,40—6,60 za kg. Na cynamon nie ma w ogóle zapotrzebowania.

Na rynkach zagranicznych tendencja również bardzo słaba. Ceny są jednak utrzymane na poprzednim poziomie.

Ziarno i masło kakaowe

Ceny za ziarno tak za granicą jako też w kraju dalej zniżkują. Accrę zakupuje się obecnie już po sh. 35—36 cif Gdynia za 50 kg.

Towar oclony sprzedaje się po zł 1,95—2,00 za kg loco magazyn portowy.

Podobna sytuacja jest również w maśle kakaowym. Ceny zakupu wynoszą 79 — 80 hfl. za 100 kg cif Gdynia. Masło oclone sprzedaje się po zł 3,75 za kg.

Na rynkach zagranicznych tendencja spokojna.

Owoce suszone

W sułtankach tendencja spokojna. Towar sprzedaje się po normalnych cenach, t. j. po 2,10—2,15 za kg (oclone). Są większe zapytania na sułtanki amerykańskie. Towaru tego jest jednak brak na rynku gdyńskim. Zapotrzebowanie na śliwki bośniackie dość duże. Ceny utrzymane pomimo wyczerpywania się zapasów. Brak jest zupełnie śliwek amerykańskich. Ceny za ten artykuł zwyżkowały o 10 gr na kg. Wskutek wyczerpania się zapasów śliwek amerykańskich na rynkach zagranicznych, ceny zakupu wzrosły o 3 dol. na 100 kg. Wskutek słabych zbiorów śliwek w Jugosławii i Rumunii nieunikniona jest dalsza zwyżka cen tak na śliwki suszone amerykańskie jako też krajów bałkańskich.

TRANSAKCJE NA GDYŃSKIM RYNKU OWOCOWYM.

W czasie od 27 maja br. do dnia 12 czerwca br. urządziły przedsiębiorstwa aukcyjne łącznie 5 przetargów, na których wystawiono 2.300 klatek pomidorów holenderskich, 1.513 skrzyń pomarańcz hiszpańskich, 160 skrzyń cytryn włoskich, 206 skrzyń sułtanek greckich, 123 skrzyń sułtanek tureckich, 400 skrzyń koryntek greckich, 20 worków orzechów włoskich w łupinach i 1 worek bez łupin. Z wystawionych ilości sprzedano: 2.300 klatek pomidorów holenderskich, w cenie 10,75 do 14,50 zł za 1 klatkę, 713 skrzyń pomarańcz hiszpańskich po 0,80 do 0,85 zl za 1 kg,160 skrzyń cytryn włoskich po 43,— zł za 1 skrzynię, 206 skrzyń sułtanek greckich po 1,95 zł za 1 kg, 123 skrzyń sułtanek tureckich po 1,75 zł za 1 kg,400 skrzyń koryntek greckich po 1,10 zł za 1 kg, 20 worków orzechów włoskich w łupinach po 2,80 zł za 1 kg oraz 1 worek orzechów bez łupin po 4,— zł za 1 kg.

Szczegółowy przebieg aukcji przedstawiał się następująco:

Aukcje Owocowe Sp. z o. o.

Dnia 31 maja br. wystawiono 800 skrzyń pomarańczy hiszpańskich i 160 skrzyń cytryn włoskich. Pomarańcze z powodu braku nabywców wycofano, natomiast cytryny sprzedano w całości po stosunkowo wysokiej cenie, wskutek braku tego artykułu na rynku. po 43,— zł za 1 skrzynię.

Urządziły dnia 7 czerwca br. przetarg, na którym wystawiły 713 skrzyń pomarańcz hiszpańskich, które w całości sprzedano po 0,80 do 0,85 za 1 kg. Sułtanki greckie wystawione w ilości 206 skrzyń sprzedano w całości, osiągając 1,95 do 1,96 zł za 1 kg. Także w całości sprzedano 123 skrzyń sułtanek tureckich po 1,75 za 1 kg. Wystawione 400 skrzyń koryntek greckich sprzedano po 1,10 zł za 1 kg. W dalszym ciągu w całości sprzedano wystawione 20 worków orzechów włoskich w łupinach i 1 worek bez łupin, pierwsze po 2,80 zł za 1 kg, drugie po 4.— zł za 1 kg.

Bałtyckie Aukcje Owocowe Sp. z o. o.

Wystawiły dnia 2 czerwca br. do przetargu 1.000 klatek pomidorów holenderskich, które w całości sprzedały po cenie 14,25 do 14,50 zł za 1 klatkę. Udział w przetargu wzięło 15 kupców.

Na aukcji dnia 7 czerwca br. wystawiono 300 klatek pomidorów holenderskich, które sprzedano po 13,50 do 14,25 zł za 1 klatkę. Przetarg odbył się w obecności 14 kupców. Dnia 9 czerwca br. wystawiono 1.000 klatek pomidorów holenderskich. Całą partię towaru sprzedano po cenie 10,75 do 12,— za 1 klatkę. Udział w przetargu wzięło 16 kupców.

SPRAWNOŚĆ URZĄDZENIA CHŁODNICZEGO.

W Anglii przyjmuje się przy składowaniu owoców w małych chłodniach spółdzielczych, że urządzenie chłodnicze powinno w ciągu 7—10 dni od chwili załadowania owocu obniżyć temperaturę do granicy wymaganej dla danej odmiany. (Biuletyn Komitetu Chłodniczego).

WPŁYW ODMIAN OWOCÓW NA WYSOKOŚĆ TEMPERATURY W CHŁODNIACH.

Poszczególne odmiany owoców posiadają różne wymagania pod względem temperatury. Badania angielskie F. I. B. wykazały, że np odmiana jabłek King Pippin wymaga w komorze chłodniczej temperatury + 4,5°C, odmiana Blenheim Orange tylko 2,8 — 3,3°C, a odmiana Newton Wonder + 1,1°C.

(Biuletyn Komitetu Chłodnictwa).